

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
státní příslušnost Běloruská republika
zastoupený advokátem Mgr. Markem Kovandou
sídlem Malá Štěpánská 3, 120 00 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

za účasti osob zúčastněných na řízení:
X. X., narozený dne X
bytem X
X. X., narozená dne X
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 12. 2025, č. j. OAMP-16105-16/TP-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí ze dne 23. 12. 2025, č. j. OAMP-16105-16/TP-2025 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl žádost žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 75 odst. 2 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění do 30. 9. 2025 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu.

II. Obsah žaloby

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že v případě žalobce existuje důvodné nebezpečí ohrožení bezpečnosti státu, čímž naplnil podmínky pro zamítnutí žádosti podle ustanovení § 75 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Toto tvrzení opírá správní orgán o utajovanou informaci stupně „DŮVĚRNÉ“, z níž má vyplývat, že žalobce dlouhodobě „spolupracuje se svou manželkou“, paní S., která má být napojena na ruské zpravodajské služby. Žalobce však toto paušální tvrzení rezolutně odmítá a poukazuje na to, že žalovaný při hodnocení bezpečnostního rizika zcela pominul faktickou realitu jeho soukromého a rodinného života, stejně jako jeho dlouhodobý a bezproblémový pobyt na území České republiky (dále jen „ČR“).
3. Základní vada napadeného rozhodnutí spočívá v tom, že žalovaný vychází z informací, které neodpovídají realitě nebo jsou interpretovány zcela tendenčně. Správní orgán operuje s pojmem „dlouhodobá a soustavná spolupráce s manželkou“ žalobce – termínem, který sám o sobě působí v kontextu manželského soužití značně absurdně a nepatřičně – přičemž tuto informaci staví do přítomného času jako aktuální hrozbu.
4. Žalobce však zdůrazňuje, že od počátku roku 2023 se svou manželkou nežije, nevede s ní společnou domácnost a fakticky jejich manželství již neexistuje, přičemž tato již opustila území ČR a od léta tohoto roku (zřejmě 2025 – pozn. soudu) se zde nezdržuje. Je tedy vyloučeno, aby žalobce mohl být v současnosti informován o jejích aktivitách, natož aby s ní jakkoli „spolupracoval“. Pokud bezpečnostní složky tuto zásadní změnu v osobním životě žalobce nezaznamenaly nebo ji v informaci určené pro správní orgán zamlčely, nelze takovou informaci už z tohoto důvodu považovat za věrohodný a přesvědčivý podklad pro rozhodnutí.
5. Při využívání utajovaných informací nelze rezignovat na povinnost posuzovat věrohodnost zdroje a relevanci obsahu ve vztahu k účastníkovi. Samotný fakt, že je někdo manželem osoby označené za bezpečnostní riziko, nemůže automaticky znamenat, že je rizikem i on sám, zejména za situace, kdy manželé žijí již delší dobu odděleně. Žalovaný se v rozhodnutí nevypořádal s otázkou, v čem konkrétně měla spolupráce žalobce spočívat, a jakým způsobem by mohl ohrožovat bezpečnost ČR on sám jako jednotlivec, nikoliv pouze jako rodinný příslušník jiné osoby.
6. Dalším zásadním pochybením je nedostatečné posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Zákon o pobytu cizinců výslovně vyžaduje, aby i v případech zamítnutí žádosti z bezpečnostních důvodů byl

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

zkoumán dopad na rodinu. Žalobce pobývá v ČR legálně již 25 let, a to na základě azylu uděleného za účelem sjednocení rodiny v roce 2000. V ČR má veškeré své sociální vazby, žijí zde jeho děti a celá jeho rodina. Situaci žalobce navíc komplikuje jeho velmi vážný zdravotní stav. V říjnu 2019 prodělal mozkovou mrtvici s následným postižením motoriky a rovnováhy, což dokládá přiložená lékařská zpráva z Neurologické kliniky VFN. Vzhledem k jeho věku 63 let a následkům onemocnění je jeho závislost na zázemí a péči rodiny v ČR naprosto zásadní. Žalobce během celého svého pobytu řádně hradil veškeré odvody a daně, nemá žádné dluhy a nikdy se nedopustil žádné nezákonné činnosti. Nucené vycestování do země původu, kde mu navíc jako azylantovi objektivně hrozí perzekuce, by za těchto okolností představovalo zásah do jeho lidských práv, který je v demokratickém právním státě neakceptovatelný.

7. Žalobce se důrazně ohrazuje proti konstrukci, že by jeho dřívější aktivity měly mít konspirační nebo nepřátelský charakter. Pokud v minulosti „spolupracoval s manželkou“ v rámci podnikání, dělo se tak vždy transparentně a na základě zákonných smluv. Žalovaný v odůvodnění zmiňuje vazby na ruské subjekty, avšak zcela opomíjí společenskou činnost žalobce v ČR. Jako důkaz jeho integrity a veřejně prospěšného působení slouží např. skutečnost, že koncertům dětských sborů, které organizoval, udělil v letech 2017, 2018 a 2019 oficiální záštitu tehdejší prezident republiky. Takové uznání ze strany nejvyššího ústavního činitele je v přímém rozporu s nynějším tvrzením žalovaného, že žalobce představuje hrozbu pro stát. Tyto aktivity byly vedeny snahou o kulturní rozvoj a byly plně v souladu se zájmy ČR.
8. Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem má žalobce za to, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě neúplně zjištěného skutkového stavu, žalovaný se dostatečně nevypořádal s námitkou faktické rozluky manželů ani s extrémní nepřiměřeností zásahu do práv žalobce s ohledem na jeho zdravotní stav a délku pobytu.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný zdůraznil, že na žalobní námitky může reagovat pouze do určité míry, a to pouze tak, aby nevyzradil obsah výše uvedené utajované informace. Žalovaný ubezpečil, že obsah utajované informace mapuje aktivity žalobce v dlouhém časovém období, byť byly často vykonávány ve spojení s jeho manželkou. Nicméně lze snad říci, že pan žalobce vystupuje jako aktér, nikoliv pouze jako zúčastněná osoba, která by byla řekněme jen „ve vleku“ své manželky. Žalobcovy aktivity jsou dlouhodobé, bezpečnost ČR a jejích obyvatel ohrožující, utajovaná informace obsahuje podrobný popis událostí, obsahuje také četné zdroje, odkud byly tyto informace čerpány. A pokud jde o její závažnost, tu nikterak nesnižuje fakt, že na těchto aktivitách pan žalobce spolupracoval či participoval společně se svou manželkou. Jeho manželka pouze zjevně hrála důležitější roli. Žalovaný nemůže v odůvodnění rozhodnutí uvádět v čem přesně, respektive v jakých konkrétních okolnostech, spatřuje hrozbu bezpečnosti ČR, kterou žalobce představuje, aniž by vyzradil obsah utajované informace.

IV. Obsah správního spisu

10. Dne 4. 6. 2025 podal žadatel u Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra žádost o vydání povolení k trvalému pobytu. Správnímu orgánu byla bezpečnostní Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

složkou státu poskytnuta písemná informace vztahující se k osobě žadatele. Informace byla správnímu orgánu poskytnuta v režimu utajení (stupeň „DŮVĚRNÉ“) v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 412/2005 Sb.“). Informaci bylo správním orgánem přiřazeno č. j. D138/2025-OAM. S ohledem na § 169m zákona o pobytu cizinců, podle něhož se písemnosti nebo záznamy, které obsahují utajované informace, v řízení podle tohoto zákona uchovávají oddělené mimo spis a nestávají se jeho součástí, není tato informace součástí správního spisu.

11. Tato utajovaná informace poskytnutá příslušnou zpravodajskou službou popisuje skutečnosti, na základě kterých nelze než dospět k závěru, že žadatel ohrožuje bezpečnost ČR, respektive existuje důvodné nebezpečí, že by tak mohl učinit. Představuje-li cizinec důvodné a závažné nebezpečí pro bezpečnost státu, je taková skutečnost důvodem pro zamítnutí žádosti cizince o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 75 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Uvedená informace je nejzásadnějším podkladem tohoto rozhodnutí. Dle judikatury není správní orgán oprávněn ani tím pádem povinen zkoumat pravdivost utajované informace, ale je povinen se zabývat její věrohodností, přesvědčivostí a relevantností. Jako příklad lze uvést rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015-40, který se sice týká bezpečnostního řízení, nicméně jeho závěry jsou v tomto ohledu obecně použitelné: *„Žalovaný ani správní soudy sdělení zpravodajských služeb nepřezkoumávají v takovém rozsahu a takovým způsobem, který je ve správním soudnictví obvyklý. Judikatura nicméně zdůraznila, že bytí jde o podkladové akty, nemohou být zprávy zpravodajských služeb pouze vyjádřením názoru jejich zpracovatele, bez patřičného skutkového podkladu zachyceného ve spise a soudem ověřitelného. Žalovaný i správní soudy musí mít možnost zhodnotit věrohodnost a přesvědčivost zpravodajské informace a její relevanci ve vztahu k bezpečnostnímu řízení.“* Podobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2019, č. j. 9 Asz 81/2019-33: *„Správní orgány nejsou skutečně oprávněny ani povinny zkoumat pravdivost poskytnuté informace, kterou zpochybňoval stěžovatel, avšak dle požadavků výše citované judikatury jsou povinny se zabývat věrohodností, přesvědčivostí informace a její relevancí.“*
12. S ohledem na citovanou judikaturu správní orgán musel zhodnotit, zda je tedy obsah informace věrohodný, přesvědčivý a ve vztahu k důvodu tohoto rozhodnutí relevantní. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku sp. zn. 4 As 108/2013 k otázce věrohodnosti uvedl že není po policii pro účely předmětného správního řízení žádána nepochybná jistota o pravdivosti jí poskytovaných informací a pro účely předmětného řízení by tedy postačoval konkrétní popis zdroje získaných informací a způsobu jejich získání, včetně popisu okolností a důvodů, pro které má policie uvedené informace za věrohodné.
13. Utajovaná informace obsahuje popis konkrétních skutkových zjištění učiněných příslušnou službou ve vztahu ke konkrétním skutečnostem týkajícím se života žadatele, zejména po jeho vstupu na území ČR. Vystihuje nenáhodný a dlouhodobý charakter působení žadatele na území, které je pro ČR nepochybně nežádoucí, a které může být v rozporu s normami, které se, vedle norem právních, považují za nevyhnutelné pro fungování demokratického státu a společnosti. Utajovaná informace popisuje spolupráci s jeho manželkou, která je aktivní spolupracovnicí ruských zpravodajských služeb v ČR, a další kontakty žadatele představující bezpečnostní riziko pro ČR. Dále obsahuje způsob prosazování zájmů ve prospěch cizí moci a popis určitých aktivit v oblasti pracovního i soukromého života. Uvedené skutečnosti jsou popsány do detailu a působí tím

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

věrohodně, a pokud jde o rozsah poskytnutých informací, též přesvědčivě. Obsahem utajované informace je i popis zdrojů, respektive popis způsobu získání poznatků a hodnocení jejich věrohodnosti. Z hlediska časového rámce je patrné, že se jedná o dlouhodobé až soustavné působení žadatele s možným přesahem do budoucna. Informace také obsahuje údaje o tom, že byly poznatky k žadateli získávány dlouhodobě. Utajovaná informace tedy obsahuje reprodukci poznatků, které jednoznačně svědčí o úzké vazbě žadatele na prostředí vyvíjející činnost proti zájmům ČR. Popisované skutečnosti jsou relevantní ve vztahu k důvodu tohoto rozhodnutí, kterým je nebezpečí, které žadatel představuje pro bezpečnost ČR, neboť ty směřují přímo proti bezpečnostním zájmům ČR. Informace je prostá názorů a domněnek, naopak jejím obsahem je reprodukce konkrétních skutkových zjištění.

14. Správní orgán shrnul, že z obsahu utajované informace vyplývá, že z důvodu dlouhodobé spolupráce žalobce s manželkou, aktivní spolupracovníci ruských zpravodajských služeb v ČR, existuje důvodné nebezpečí, že by jeho pobyt na území ČR mohl ohrozit bezpečnost státu, a to mimo jiné i s přihlédnutím k současné geopolitické situaci, která tak pouze akcentuje bezpečnostní riziko, které žadatel představuje, respektive by při trvalém pobytu na území mohl představovat. Utajovaná informace pod č. j. D138/2025-OAM dále obsahuje oddělený zpravodajský komentář s takovými údaji, které dokreslují celkový kontext popisovaných skutečností týkajících se žadatele a osvětluje důvody pro poskytnutí informace právě v současnosti. Správní orgán dospěl k závěru, že z utajované informace je patrné, že se vztahuje přímo k osobě žadatele, týká se delšího časového období a poskytuje takové podklady pro rozhodnutí správního orgánu, ze kterých si lze učinit úsudek o jejich věrohodnosti. Informace je dále přesvědčivá minimálně do té míry, že lze na jejím základě usoudit, že jednání či působení žadatele je nebo by bylo v budoucnu způsobitelné vystavit bezpečnost ČR v ohrožení.
15. Původce utajovaných informací uvedl, že cizinci lze ve vztahu k jeho osobě sdělit, že „z důvodu jeho dlouhodobé spolupráce s N. S., aktivní spolupracovníci ruských zpravodajských služeb v ČR, existuje důvodné nebezpečí, že by jeho pobyt na území ČR mohl ohrozit bezpečnost státu“.
16. Ke kontextu projednávaného případu správní orgán vysvětlil, že je z veřejných zdrojů známo, že manželka žadatele, státní příslušnost Běloruská republika, je (byla) dlouhodobě působící vlivovou agentkou pracující pro ruskou vojenskou zpravodajskou službu GRU a vláda ČR ji dne 2. 4. 2025 i s jejím řídícím důstojníkem z GRU A. Š. zařadila na tuzemský sankční seznam. Podle tiskové zprávy na webu Bezpečnostní informační služby manželka žadatele vystupovala jako novinářka, nezávislá komentátorka, aktivistka a osoba pronásledovaná běloruským režimem. BIS ovšem postupně rozkryla její aktivity a ukázalo se, že ve skutečnosti se v ČR podílela na vlivovém a informačním působení koordinovaném orgány ruské státní moci. Navazovala kontakty s českými novináři a poskytovala rozhovory domácím médiím, ve skutečnosti však byla dlouhodobě významnou spolupracovnicí ruských zpravodajských důstojníků, kteří u nás působili pod diplomatickým krytím. Od roku 2020 působila ve prospěch hned několika ruských subjektů, mezi kterými najdeme energetický gigant Rosatom, státem zřízený a financovaný Fond na podporu a ochranu práv krajanů žijících v zahraničí nebo nevládní propagandistickou organizaci Nesmrtelný pluk.
17. Správní orgán vysvětlil, že pojem „bezpečnost státu“ zákon o pobytu cizinců nikterak nevymezuje, nicméně při výkladu tohoto pojmu lze předně vycházet z ústavního zákona Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, podle jehož článku 1 je základní povinností státu zajištění svrchovanosti a územní celistvosti ČR, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot. Tomu odpovídá i znění trestního zákona, jehož účelem je chránit tyto hodnoty před nejzávažnějšími útoky na ně. Může se jednat o ohrožení bezprostředně invazivního charakteru, jako je například hrozba terorismu. Může se však také jednat o ohrožení zdraví, života a značných majetkových hodnot v případech násilné trestné činnosti nebo hospodářské trestné činnosti. Za ohrožení bezpečnosti ČR je pak možné považovat i ohrožení těchto chráněných zájmů a hodnot, způsobené jednáním nikoliv ve prospěch ČR, ale naopak proti jejím nejzákladnějším zájmům.

18. Správní orgán odkázal i na obsah dokumentu Bezpečnostní strategie ČR, který je veřejně přístupný prostřednictvím webových stránek. Bezpečnostní strategie ČR je dokument pravidelně aktualizovaný Ministerstvem zahraničních věcí a schvalovaný Vládou ČR, kdy poslední verze byla schválena v roce 2023. Úkolem Vlády ČR, orgánů státní správy a orgánů všech územních samosprávních celků je dle Bezpečnostní strategie ČR zajišťovat bezpečnost obyvatel, obranu svrchovanosti a územní celistvosti země a zachování náležitosti demokratického právního státu. Institucionálním nástrojem pro dosažení těchto cílů je komplexní, funkční a odolný bezpečnostní systém, který předvídá a průběžně se přizpůsobuje aktuální bezpečnostní situaci v Česku i ve světě. Je přitom třeba úzké spolupráce všech aktérů tohoto systému a dále spolupráce s občanskou společností, akademickým i soukromým sektorem. Jednotlivé oblasti a aspekty bezpečnosti je v současném bezpečnostním prostředí třeba vnímat a řešit propojeně. Nelze oddělovat vnitřní a vnější bezpečnost, bezpečnost v reálném a online prostoru či bezpečnost státu, společnosti a jednotlivce. Bezpečnostní zájmy je často nezbytné chránit i daleko za hranicemi ČR. V souladu s Bezpečnostní strategií ČR rozlišuje své bezpečnostní zájmy do třech hlavních kategorií - životní, strategické a další významné zájmy. Životním zájmem je zajištění svrchovanosti, územní celistvosti a politické nezávislosti, formální a faktické zachování všech náležitostí demokratického právního státu, včetně záruky a ochrany základních lidských práv a svobod obyvatel. Ochrana životních zájmů státu a jeho občanů je základní povinností vlády i všech orgánů veřejné správy. Pro jejich zajištění a obranu je Česko připraveno využít všech legitimních nástrojů a použít všechny dostupné prostředky. K ochraně životních zájmů napomáhá naplňování strategických zájmů, přičemž k jejich prosazování jsou voleny přístupy a prostředky přiměřené situaci. Naplňování strategických zájmů zároveň slouží k zajištění celospolečenského rozvoje a prosperity ČR. Strategickými zájmy jsou zejména bezpečnost a stabilita, podpora mezinárodní stability a řádu založeného na pravidlech, konkrétně pak například ochrana institucí demokratického právního státu či zajištění vnitřní bezpečnosti. Mezi další významné zájmy, jejichž účelem prosazování je přispět k zajištění životních a strategických zájmů a zvyšovat odolnost společnosti vůči bezpečnostním hrozbám, mimo jiné patří snižování kriminality s důrazem na násilné trestné činy, hospodářskou kriminalitu, organizovaný zločin, kybernetickou kriminalitu a boj s korupcí, podpora demokracie, lidských práv, základních svobod a principů právního státu v mezinárodním měřítku či nezávislá Ukrajina schopná odolávat ruským mocenským záměrům. Mezi hlavní bezpečnostní hrozby a zdroje nestability patří Rusko, které bezprostředně a dlouhodobě přímo usiluje o udržení a rozšíření své sféry vlivu v Evropě i jinde ve světě politickým a ekonomickým nátlakem i informačním a vlivovým působením, a nově také masivním použitím vojenské síly. Za přirozenou oblast svého vlivu Rusko stále považuje

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

také střední Evropu. Rusko využívá širokého spektra hybridního působení proti zájmům a bezpečnosti Česka. Bezpečnost Česka mohou přímo ohrozit i nestátní aktéři, a to zejména akty terorismu a násilného extremismu, jakož i snahou o oslabení či rozklad demokratického právního státu zevnitř, zejména zneužitím možnosti a svobod, které nabízí demokratický právní stát, v kombinaci s trestnou činností, narušením veřejného pořádku nebo použitím násilí. V uvedených souvislostech by tak žalovaný měl postupovat mimo jiné v souladu s Bezpečnostní strategií ČR a v souvislosti s jednáním (působením) žadatele na území ČR, popsáním ve výše utajované informaci, zabránit takovému jednání ohrožujícímu bezpečnost ČR, a rovněž tak i omezit existenci rizika ohrožení bezpečnostních zájmů ČR, jako jednoho ze strategických zájmů.

19. K naplnění důvodu pro zamítnutí žádosti podle § 75 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců není nutné, aby svým jednáním cizinec přímo bezpečnost státu ohrožoval, ale dostačuje, aby jeho jednání či chování bylo způsobilé vystavit bezpečnost ČR v ohrožení. O tom jednoznačně svědčí formulace „mohl ohrozit“.
20. Zákon o pobytu cizinců o ohrožení bezpečnosti ČR hovoří na různých místech a v různých souvislostech, podobně jako je tomu u veřejného pořádku a jeho závažného narušení. Ve vztahu k pojmu „závažné narušení veřejného pořádku“ Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, uvedl, že při výkladu pojmů „veřejný pořádek“, resp. „závažné narušení veřejného pořádku“, používaných v různých kontextech zákona o pobytu cizinců, je třeba brát v úvahu nejen celkový smysl dané právní úpravy, ale přihlížet i k rozdílným okolnostem vzniku, původu a účelu jednotlivých ustanovení, v nichž jsou tyto pojmy užity. Dle názoru správního orgánu lze tento závěr vztáhnout i na použití důvodu spočívajícího v ohrožení bezpečnosti ČR. Je totiž logické, že je-li důsledkem uplatnění určitého ustanovení neudělení povolení k pobytu, je dopad takového rozhodnutí výrazně méně intenzivní, než pokud je důsledkem uplatnění jiného ustanovení správní vyhoštění cizince z území ČR (k témuž závěru dospěl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 71/2010-112). S ohledem na to je pak nepochybně potencialita ohrožení bezpečnosti státu odlišná podle toho, které ustanovení je v daných souvislostech aplikováno. Žádá-li cizinec o vydání pobytového oprávnění, je podle názoru správního orgánu třeba hodnotit dosavadní jednání cizince ve vztahu k možnosti ohrožení bezpečnosti státu přísněji, než by tomu bylo například v případě rozhodování o jeho správním vyhoštění. Jinými slovy potenciál jednání, které představuje ohrožení bezpečnosti státu, může být v případě žádosti o vydání pobytového oprávnění nižší než v případě, že by mělo jít o správní vyhoštění cizince z území, a to tím spíše v situaci, kdy se jedná o žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, tedy nejvyššího pobytového oprávnění, které může cizinec na území získat a které je jednou z podmínek pro získání státního občanství.
21. Ministerstvo vnitra je podle § 12 odst. 1 písm. a) zákona č. 2/1969 Sb. (kompetenční zákon) ústředním orgánem státní správy zodpovědným za věci vnitřního pořádku a bezpečnosti. Jedná se o kompetenci k provedení ústavního ustanovení článku 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, podle kterého *„zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu“*. Tato kompetence Ministerstva vnitra spolu s kompetencí v oblasti povolování pobytu cizinců se pak v zákoně o pobytu cizinců projevuje jednak v rámci ustanovení, podle kterých se

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

zamítá žádost o pobytové oprávnění, nebo se udělené pobytové oprávnění ruší v případě, že cizinec představuje ohrožení veřejného pořádku, veřejného zdraví nebo bezpečnosti ČR (popř. jiného členského státu Schengenského prostoru), jednak v rámci ustanovení, podle kterých se takto postupuje, pokud cizinec uvedl ve výpovědi nepravdivé skutečnosti. Řízení ve věcech pobytu cizinců nutně sestává z posouzení řady skutečností - různých aspektů dosavadního jednání cizince a jeho plánů do budoucna, přičemž ochrana veřejného pořádku a bezpečnosti státu musí být bez výjimky vždy zkoumána a s ohledem na nedistributivní povahu ústavně zaručeného veřejného statku, jako je národní bezpečnost a veřejný pořádek, nemohou být poživatelé těchto práv (tedy zásadně všechny osoby současné přítomné na území ČR) nikdy vyloučeni z jejich požívání.

22. Správní orgán v napadeném rozhodnutí hodnotil i přiměřenost, poměřoval, zda hrozba ohrožení bezpečnosti státu, kterou žadatel představuje, je důvodem dostatečně závažným, aby žadateli s ohledem na jeho rodinný a soukromý život nebylo umožněno na území pobývat na základě trvalého pobytu.
23. Pokud pobyt žadatele na území představuje ohrožení bezpečnosti ČR, odůvodňuje veřejný zájem i případný zásah do soukromého a rodinného života cizince. Čl. 8 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) předpokládá, že právě ohrožení bezpečnosti státu je situace, kdy je takový zásah do práva jednotlivce na soukromý a rodinný život přípustný. Proto by k vydání pobytového oprávnění cizinci v takové situaci mohlo dojít pouze tehdy, kdyby zásah do soukromého či rodinného života byl skutečně mimořádně závažný.
24. Správní orgán předně konstatuje, že v daném případě žadateli není odnímáno pobytové oprávnění, pouze není vydáno nejvyšší pobytové oprávnění, které je oprávněn jako cizinec získat. V důsledku zamítnutí této žádosti žadatel není povinen vycestovat z území ČR, proto je dopad takového rozhodnutí do života cizince, a to jak soukromého, tak rodinného, zcela minimální. Pro účely posouzení přiměřenosti správní orgán z vlastních úředních evidencí k pobytu žadatele zjistil, že žadatel na území ČR pobývá od roku 2001 na základě uděleného azylu, tedy časově neomezené formy mezinárodní ochrany. Rozhodnutí o zamítnutí této žádosti tedy nemá vliv na možnost pobývat na území ČR na základě uděleného azylu. Bylo sice zjištěno, že dne 5. 5. 2025 bylo zahájeno řízení o odnětí azylu, ale tato skutečnost sama o sobě nemá vliv na skutečnost, že žalobce dosud uděleným azylem disponuje a na základě rozhodnutí o zamítnutí žádosti o trvalý pobyt není nucen vycestovat z území ČR.
25. K rodinnému životu bylo zjištěno následující: Manželka žalobce byla zařazena na tuzemský sankční seznam a v návaznosti na toto zařazení jí na území zanikla mezinárodní ochrana. Z veřejných zdrojů bylo dále zjištěno, že odcestovala do Moskvy. Žalobce v tiskopisu žádosti uvedl, že na území ČR pobývají dvě jeho zletilé děti, syn A. Ch. narozený 1999, a dcera A. Č. narozená 1998, kteří jsou občany ČR, což správní orgán ověřil v evidenci obyvatel. Dcera by pak měla pobývat na adrese shodné s žalobcem. Kromě toho by na území na základě azylu měli z širší rodiny pobývat i syn manželky žalobce a bratr manželky žalobce, u nichž bylo také zahájeno řízení o odnětí azylu. Žalovaný konstatoval, že děti žalobce jsou zletilé a patrně schopné se samy o sebe postarat. I v případě vycestování žalobce z území ČR by takový dopad do rodinného života byl přiměřený, neboť nejbližší rodina (manželka) na území již nepobývá. Děti jsou již zletilé a schopny samostatného života a za předpokladu normální rodinné situace lze Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

usuzovat na běžné styky, které mohou pokračovat i bez povolení k trvalému pobytu na území. Rozhodnutím pouze není uděleno nejvyšší pobytové oprávnění, které může cizinec na území získat, do jeho současného pobytového oprávnění tímto rozhodnutím není žádným způsobem zasaženo. Žalobce tedy může na území realizovat svůj soukromý a rodinný život stejným způsobem jako doposud. Žalobce má na území ČR vykonávat činnost jako osoba samostatně výdělečně činná, konkrétně by měl podle doložených dokladů poskytovat kurýrní doručovací služby pro jistou společnost. Nebylo prokázáno, že by jeho zdravotní stav nebyl dobrý, když je práceschopný. Popsané skutečnosti, které nejsou mimořádného charakteru, nezakládají nepřiměřenost tohoto rozhodnutí. Sám žalobce nepřiměřenost v průběhu správního řízení nenamítal. Žalobce neposkytl žádné další relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti.

26. Vzhledem k závažnosti poskytnutých utajovaných informací a potenciálního rizika ohrožení bezpečnosti státu by eventuálně bylo přiměřené, i kdyby žalobce musel území ČR natrvalo opustit, přičemž se svými dětmi by mohl nepochybně udržovat kontakty na dálku. V daném případě totiž veřejný zájem na tom, aby se na území ČR nezdržoval žadatel představující ohrožení bezpečnosti státu, převažuje nad jeho individuálním zájmem spočívajícím v jeho rodinném a soukromém životě realizovaném v ČR. Žalobce není nucen vycestovat do země původu, ale může vycestovat do jiné země, která by mu umožnila pobyt. Vzhledem k okolnostem, za nichž byla jeho manželka zařazena na vnitrostátní sankční seznam, obsahu utajované informace a současnému místu pobytu manželky, je zřejmé, že by touto zemí mohla být Ruská federace. Z cestovního dokladu žadatele je navíc zřejmé, že žalobci bylo opakovaně tímto státem udělováno vízum, kdy zvoucí institucí byl Rosatom. Nebyla zjištěna žádná (např. ani ekonomická) překážka k vycestování, ani žádná taková překážka nebyla tvrzena. Žalobce je sice již ve věku 62 let, ale zjevně je stále práceschopný. Vykonávat výdělečnou činnost by tedy mohl i v jiné zemi. Délka pobytu ani jeho eventuální společenské a kulturní vazby navázané na území nemohou vzhledem k obsahu utajované informace převážit nad veřejným zájmem na tom, aby se případně na území již nezdržoval. Se svými dětmi může být v kontaktu i na dálku a mohou se setkávat v jiné zemi.
27. Žalobci není stanovena doba, po kterou se mu zakazuje na území ČR pobývat. Zamítnutí žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu obecně může jen výjimečně být nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života cizince. Takovýmto zásahem by mohl být pouze dlouhodobý zákaz pobytu na území. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, uvedl, že obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR. Žalovaný též odkázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), např. Jeunesse proti Nizozemí, č. 12738/10, Maslov proti Rakousku č. 1638/03. ESLP ve své judikatuře naopak potvrzuje právo států jako subjektů mezinárodního práva kontrolovat vstup a pobyt cizinců na svém území (např. Boujlifa proti Francii, č. 25404/94). Stejně tak opakovaně konstatuje, že z Úmluvy nevyplývá žádná povinnost umožnit cizinci usadit se ve státě, který si vybere (např. Jeunesse proti Nizozemí, č. 12738/10, Biao proti Dánsku, č. 38590/10).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

28. Jednání žalobce, které směřuje proti bezpečnosti ČR a jejích obyvatel, je natolik závažné, že pouze mimořádně intenzivní zásah do soukromého nebo rodinného života by mohl odůvodňovat povolení žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Možnost takového zásahu nebyla zjištěna ani tvrzena. Je to právě sám žalobce, který svým jednáním ohrožuje nebo by mohl ohrozit bezpečnost ČR a jejích obyvatel. Jestliže takto o své vlastní vůli jedná, nemůže od státních orgánů očekávat, že mu toto budou usnadňovat vydáním povolení k trvalému pobytu. Správní orgán odkázal i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2017, č. j. 5 Azs 274/2016-42, ze kterého vyplývá, že je nutné zohlednit též skutečnost, zda cizinec o vydání pobytového oprávnění žádá, či zda je mu již uděleno a v rámci správního řízení odebráno. V případě nevydání oprávnění k pobytu dochází k výrazně nižšímu zásahu do práv cizince, neboť nedochází ke zhoršení postavení cizince.
29. Správní orgán v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu vyrozuměl žadatele o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim, svého práva žalobce nevyužil. Shora uvedená utajovaná informace není v souladu § 169m odst. 1 zákona o pobytu cizinců součástí správního spisu, správní orgán žalobci nemohl umožnit se s jejím textem seznámit. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 správního řádu uchovávány odděleně mimo spis, může se účastník s těmito podklady seznámit pouze v podobě, která nezmaří účel jejich utajení; není-li to možné, sdělí se účastníkovi alespoň v obecné rovině, jaké skutečnosti z těchto podkladů vyplývají. Bezpečnostní složka, která informaci správnímu orgánu poskytla, uvedla, že by byl účel utajení zmařen, pokud by se s informací žalobce seznámil. Správní orgán vzhledem k této skutečnosti učinil součástí spisu záznam poukazující na existenci takové informace jako podkladu pro vydání rozhodnutí a v obecné rovině do záznamu uvedl, co z této informace vyplývá. Původce utajované informace uvedl, že cizinci lze sdělit, že z důvodu jeho dlouhodobé spolupráce s manželkou, aktivní spolupracovníci ruských zpravodajských služeb v ČR, existuje důvodné nebezpečí, že by jeho pobyt na území ČR mohl ohrozit bezpečnost státu. Judikatura Nejvyššího správního soudu, stejně jako i Ústavního soudu (například náleze ze dne 12. 7. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 11/2000, náleze ze dne 6. 9. 2007 sp. zn. II ÚS 377/04), již dovodila, že omezení účastníka řízení, jemuž utajovaná informace není přístupná, je odrazem vážení relevantních ústavně chráněných hodnot, tedy především zájmu na ochraně bezpečnosti státu a jeho demokratického zřízení na straně jedné a práva na spravedlivý proces na straně druhé. Tedy znepřístupnění utajované informace žadateli je legitimním omezením jeho procesních práv.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

30. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
31. Při jednání soudu žalobce popsal, že v roce 2000 do ČR přijel za manželkou a synem. Je bývalým příslušníkem bezpečnostních složek SSSR, resp. Běloruska. Ze služby odešel Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

v roce 1997 na vlastní žádost. Nechtěl nic zatajovat, je si vědom, že bude vždy pod dohledem bezpečnostních složek ČR, mohou probíhat odposlechy i sledování, prověrky korespondence, to bere v potaz, každý stát má právo zajistit svoji bezpečnost. Byl si vědom, že veškerá protiprávní jednání by měla těžké následky (zadržení, vyhoštění). Probíhaly jeho důkladné kontroly, bezpečnostní složky o něm vědí úplně všechno. Není mu zřejmé, proč rozhodnutí neuvádí, že spolu s manželkou od roku 2023 již nežije. Pokud jde o Rosatom, Fond na podporu a ochranu práv krajanů a Nesmrtelný pluk, byla jejich existence oficiálně povolena, vše lze najít v archivech. Na vše byly smlouvy, probíhaly také důkladné prověrky finančním úřadem, žádná pochybení nebyla shledána. V rozhodnutí také není uvedeno, že žalobce se subjekty ukončil spoluprací po zahájení známých událostí (k dotazu soudu upřesněno, že myslel události v roce 2022). Platí zákaz retroaktivity. Nikdo od policie neuvedl, že by žalobce vykonával propagandistickou činnost. Žalobce dnes chápe, jak je toto vnímáno, proto se takovým aktivitám již nevěnuje. Má za to, že všechny tyto informace by měly být v napadeném rozhodnutí. Tyto podrobnosti byly zamlčeny, aby rozhodnutí působilo na lidi určitým dojmem. Žalobce má pochybnosti, zda obsah utajovaných informací není obdobný obsahu rozhodnutí, kdy jde o skutečnost jen z části, zároveň se nehovoří o příčinách a následcích. Mohla nastat situace, že se žalobce stýkal s určitými lidmi, náhodou může přijít i žalobci neznámý člověk, bezpečnostní služba je společně vyfotografuje. Může se ukázat, že ten pro žalobce neznámý člověk je nositelem určitého tajemství, pak lze napsat, že žalobce se zajímá o lidi, kteří znají nějaká tajemství. Nebo žalobce může v souvislosti se svou činností navštěvovat určitá místa, např. sklady, kde se nacházejí zbraně, pak někdo může napsat, že se žalobce o zbraně zajímá. Žalobce je přesvědčený, že kdyby mu byla utajovaná informace zpřístupněna, vše by dokázal vyvrátit a prokázat svoji verzi. Zdůraznil, že zatímco udělení trvalého pobytu vyplývá z českých zákonů, v azylovém řízení je ČR vázána svými mezinárodními závazky. K zásahu do soukromého a rodinného života doplnil, že zde má děti, ty jsou jeho rodina. V napadeném rozhodnutí měl být popsán jeho zdravotní stav, měl mrtvici, měla být popsána jeho prognóza. Že se jeho stav zhoršuje, může potvrdit jakýkoliv znalec. V Bělorusku nemá žádné možnosti bydlení, ani výdělků, se svým odjezdem nesouhlasí. Zatkli by ho, neboť je bývalý pracovník bezpečnostních složek. Neví, čím by mohl ČR poškodit, ať už v jejich hospodářských zájmech či jinak. Účastnil se množství akcí umělců v ČR i v Rusku, ekonomických delegací, vždy si upřímně myslel, že jedná ve prospěch ČR. Současná situace je pro něj nepochopitelná, jeho příbuzní bojují na obou stranách (ukrajinské i ruské). ČR si vybral, neboť je tu vláda práva.

32. Obě děti žalobce se přihlásily jako osoby zúčastněné na řízení, zúčastnily se i jednání soudu.
33. Syn žalobce při jednání uvedl, že o žádných problematických aktivitách otce neví, nevěděl ani o matčiných aktivitách. Rodiče spolu nežijí od roku 2023, z principu je nemožné, aby jeho otec mohl být v něčem obdobném angažovaný. Jsou v častém kontaktu, odloučení by bylo emočně náročné.
34. Dcera žalobce uvedla, že o žádných takových aktivitách otce neví. Rodiče spolu od roku 2023 nežijí. Dcera žije s otcem ve společné domácnosti od dubna 2024, jsou v denním kontaktu, není mezi nimi finanční závislost, ale fungují jako společná jednotka. Je pro ni nepředstavitelné, že by i otec musel vycestovat.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

35. Žalovaný při jednání zdůraznil, že důvodem neudělení trvalého pobytu není samotná existence rodinných vztahů, šlo přímo a aktivy samotného žalobce. V současné době Ruská federace usiluje o znovuoobnovení svého vlivu nejen v Evropě, její snahy odporují mírovému soužití i mezinárodnímu právu. Žalovaný dodal, že žalobce je stále azylantem, nevydání povolení k trvalému pobytu tedy na soukromý a rodinný život bude mít dopady minimální.
36. Podle § 75 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dále zamítne, jestliže cizinec ohrozil bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušil veřejný pořádek nebo je důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.*
37. Podle § 169m zákona o pobytu cizinců *písemnosti nebo záznamy, které obsahují utajované informace, se v řízení podle tohoto zákona uchovávají odděleně mimo spis a nestávají se jeho součástí. Jsou-li některé z podkladů rozhodnutí podle tohoto zákona utajovanými informacemi, uvede se v odůvodnění rozhodnutí pouze odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení. Úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení, a důvody vydání rozhodnutí se uvedou pouze v rozsahu, ve kterém nejsou utajovanými informacemi. Vyjde-li v řízení na základě informace nebo stanoviska policie nebo zpravodajské služby České republiky, které jsou utajovanou informací, najevo, že cizinec ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy, životy nebo zdraví osob, nebo vede-li tato informace nebo toto stanovisko k důvodnému podezření, že by cizinec mohl při svém pobytu na území tyto hodnoty ohrozit, v informaci o důvodech neudělení dlouhodobého víza nebo v odůvodnění rozhodnutí podle tohoto zákona se pouze uvede, že důvodem neudělení víza nebo rozhodnutí je ohrožení bezpečnosti státu. Pokud je správní orgán v řízení podle tohoto zákona povinen posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí, v odůvodnění rozhodnutí podle věty první navíc uvede úvahy, kterými se při hodnocení přiměřenosti dopadů rozhodnutí, zejména ve vztahu k obsahu stanoviska, řídil; obsah stanoviska však v odůvodnění neuvádí.*
38. Podle ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
39. Podle čl. 8 Úmluvy *každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.*
40. Žalobce v žalobě zejména namítal, že žalovaný při hodnocení bezpečnostního rizika zcela pominul, že žalobce od počátku roku 2023 se svou manželkou nežije, ta již v létě 2025 opustila území ČR, nebyl zohledněn jeho dlouhodobý a bezproblémový pobyt na

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

území ČR, zpochybnil důvěryhodnost utajované informace, žalovaný se nevypořádal s otázkou, v čem konkrétně měla spolupráce žalobce spočívat, a jakým způsobem by mohl ohrožovat bezpečnost ČR on sám jako jednotlivec, nikoliv pouze jako rodinný příslušník.

41. Ze znění ust. § 169m zákona o pobytu cizinců i z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že lze akceptovat skutečnost, že ani v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu nejsou uvedeny utajované údaje, přičemž postačí, že je uveden odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a stupeň jejich utajení (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 As 9/2010-102, ze dne 24. 4. 2008, č. j. 4 As 41/2007-58, a ze dne 9. 4. 2009, č. j. 7 As 5/2008-63), což je zakotveno v § 169m odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Pokud tedy v napadeném rozhodnutí nebyly podrobně konkretizovány důvody, pro které nebylo uděleno povolení k trvalému pobytu, nelze takové rozhodnutí považovat za rozporné se zákonem, když je zřejmé, že v napadeném rozhodnutí byl uveden odkaz na příslušné zprávy zpravodajské služby.
42. Ustanovení § 169m odst. 2 zákona o pobytu cizinců omezuje procesní práva cizince i rozsah odůvodnění správního rozhodnutí. Dané ustanovení sice představuje dílčí zvláštní úpravu oproti obecné úpravě správního řádu, nicméně použitelnost § 36 odst. 3 správního řádu nevylučuje. Z ust. § 36 odst. 3 věty druhé s. ř. s. vyplývá, že seznámení se účastníka s podklady obsahujícími utajované informace je možné pouze v omezené míře, aby to nezmařilo účel utajení, přičemž je navíc třeba vyjádření orgánu, který takové podklady poskytl.
43. V rozsudku ze dne 16. 2. 2022, č. j. 6 Azs 352/2021-38, Nejvyšší správní soud konstatoval, že: *„Jeví se rovněž v takových případech jako vhodné, aby rozhodující orgány daly prostor k vyjádření se k otázce, jaké informace je možné účastníku řízení sdělit, orgánům, od nichž tyto utajované informace obdržely. Lze se totiž domnívat, že původce utajované informace může nejlépe posoudit otázku vyvážení výše uvedených zájmů, zejména v jaké míře musí obsah informace zůstat zcela utajen.“*
44. Žalovaný v tomto smyslu postupoval, založil do spisu záznam ze dne 3. 11. 2025, a to na základě vyjádření původce o tom, jaké informace lze žalobci sdělit; v tomto záznamu žalovaný informoval žalobce o tom, co v obecné rovině z utajovaných informací vyplývá. Žalobce se s obsahem správního spisu neseznámil. Žalovaný je sám vázán zákonem o ochraně utajovaných informací a není oprávněn prozrazovat jejich obsah nad rámec toho, s čím bylo možné žalobce dle původce utajované informace seznámit.
45. Žalobce dále v žalobě vyjádřil pochybnosti, zda se žalovaný vskutku postavil k obsahu utajované informace v souladu se závěry konstantní judikatury.
46. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 3. 2022, č. j. 4 Azs 400/2021-29 k výkladu § 169m odst. 2 zákona o pobytu cizinců uvedl: *„Předmětné ustanovení zároveň obsahuje v podstatě dva požadavky. První požadavek (povinnost správního orgánu uvést v odůvodnění rozhodnutí odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení) je důležitý jednak z pohledu přezkumu odvolacím orgánem, jednak z pohledu přezkumu správními soudy, které přezkoumávají podklady rozhodnutí do značné míry samostatně, nezávisle na žalobních námitkách. Ovšem nelze pomíjet ani druhý zákonný požadavek uvedený v § 169m odst. 2 větě druhé zákona o pobytu cizinců. Správní orgán, byť v rozhodnutí vychází z utajovaných informací, nemůže rezignovat na odůvodnění s poukazem na to, že vše je „schováno“ v utajovaných podkladech. Právě naopak, i ve vztahu k utajovaným informacím*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

musí správní orgán rozvést alespoň nějaké úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení. Stejně tak musí rozvést důvody vydání rozhodnutí, byť obojí pouze v tom rozsahu, ve kterém nejsou utajovanými informacemi. Jde tedy o to, aby správní orgán vydal alespoň v nějaké míře přezkoumatelné rozhodnutí, které bude určitým způsobem hodnotit utajované informace, aniž ohrozí jejich charakter a důvody jejich utajení. Správní orgán by měl v této souvislosti v odůvodnění výslovně uvést též podstatu důvodů, na kterých své rozhodnutí založil, respektive skutečnosti, které z utajovaných informací v obecné rovině plynou. Jen tak může správní orgán zachovat minimální požadavky na kontradiktornost řízení, jak o tom hovoří Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 4. 6. 2013, ve věci C-300/11, ZZ s odkazem na čl. 47 Listiny EU, podle něhož adresát rozhodnutí musí mít možnost seznámit se s důvody přijatého rozhodnutí, které se ho týká, buď přečtením samotného rozhodnutí, nebo na základě sdělení těchto důvodů na jeho žádost, „aby mu tak bylo umožněno hájit svá práva za co nejpriznivějších podmínek a rozhodnout se s plnou znalostí věci, zda je účelné obrátit se na příslušný soud, jakož i k tomu, aby byl tento soud plně schopen provést přezkum legality dotčeného aktu“. Povinnost správního orgánu sdělit alespoň v obecné rovině, jaké skutečnosti (rozhodující skutkové okolnosti na rozdíl od hodnocení právních otázek) z utajovaných podkladů vyplývají, má svůj základ právě v požadavcích unijního práva.“

47. Soud shledal, že žalovaný požadavkům nastíněným shora uvedenou judikaturou na sdělení podstaty důvodů, které z utajovaných informací v obecné rovině plynou, dostál, když žalobci na základě souhlasu původce informace (určité zpravodajské služby ČR) sdělil, že z důvodu jeho dlouhodobé spolupráce s manželkou, aktivní spolupracovníci ruských zpravodajských služeb v ČR, existuje důvodné nebezpečí, že by jeho pobyt na území ČR mohl ohrozit bezpečnost státu. Soud shledal, že taková informace není pouhým opakováním zákonného důvodu, jde o sdělení dostatečně konkretizované a nijak paušalizované, aby žalobce získal alespoň v základních rysech představu, na jakých důvodech je založeno napadené rozhodnutí. Soud k tomu též poznamenává, že otázku, zda správní orgány sdělily účastníku řízení dostatečně alespoň v obecnosti podstatu důvodů, které jsou obsaženy v utajovaném podkladu, je nutno hodnotit vždy individuálně a s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem každého případu; nelze proto činit žádné obecné závěry stran toho, jaké informace mají být účastníku řízení z utajovaných podkladů zpřístupněny (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2022, č. j. 10 Azs 438/2021-47, č. 4328/2022 Sb. NSS, ze dne 16. 2. 2022, č. j. 6 Azs 352/2021-38, ze dne 29. 3. 2022, č. j. 4 Azs 405/2021-29, a ze dne 3. 11. 2022, č. j. 10 Azs 202/2022-42).
48. Toto sdělení podstaty důvodů je v souladu i s příslušnou judikaturou ESLP a Soudního dvora Evropské unie. Konkrétně dle rozsudku velkého senátu Soudního dvora ze dne 4. 6. 2013, ZZ, C-300/11, soud musí v každém případě zajistit, aby dotčená osoba byla informována o „podstatě důvodů“, které jsou základem pro sporné rozhodnutí, „způsobem, který náležitě zohlední nutnost zachování důvěrnosti důkazů“, což v daném případě bylo naplněno. Obdobně dle rozsudku velkého senátu ESLP ze dne 15. 10. 2020 ve věci Muhammad a Muhammad proti Rumunsku (stížnost č. 80982/12) správní orgány musí informovat cizince alespoň o podstatě vznesených obvinění, této problematice se týká též rozsudek ESLP ze dne 9. 3. 2021 ve věci Hassine proti Rumunsku (č. 36328/13), kdy cizinci bylo pouze zcela obecně sděleno, že je nežádoucí osobou kvůli ohrožení národní bezpečnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

49. Stran přezkumu napadeného rozhodnutí ve vztahu k hodnocení utajovaných informací vyšel soud z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011-101, který se zabývá bezpečnostním řízením (zrušením platnosti osvědčení pro stupeň utajení přísně tajné), nicméně jeho závěry týkající se odepření přístupu k utajovaným informacím účastníkovi řízení jsou plně aplikovatelné i na projednávanou věc. Jelikož žalobce nemůže efektivně namítat nezákonnost určitých zjištění, neví-li, co je jejich obsahem, musí to být soud, který „supluje“ aktivitu účastníka řízení a přezkoumá relevanci utajovaných informací ze všech hledisek, která se vzhledem k povaze věci jeví být důležitými. Soud oprávněn přezkoumávat pravdivost utajované informace (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015-40, č. 3667/2018 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2019 č.j. 9 Azs 81/2019), nicméně musí hodnotit její věrohodnost, přesvědčivost a relevanci. Nejvyššího správního soudu k tomu v rozsudku ze dne 7. 2. 2022, č. j. 10 Azs 438/2021-47, uvedl: *„Nejvyšší správní soud v případě rozhodování na základě utajovaných informací konstantně judikuje, že listiny v utajovaných podkladech nemohou být pouze vyjádřením názoru jejich zpracovatele, bez patřičného skutkového podkladu v podkladech zachyceného a soudem ověřitelného. Správní soudy musí mít možnost zhodnotit věrohodnost a přesvědčivost skutečností v utajovaných podkladech uvedených a jejich význam ve vztahu ke sporné věci (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015-40, č. 3667/2018 Sb. NSS, bod 32). Smyslem a účelem soudní kontroly rozhodování na základě utajovaných informací je především zajistit, aby k němu byly používány pouze informace skutečné a věrohodné, ne vyfabulované. Tyto informace musí poskytovat dostatečně přesný a spolehlivý skutkový základ pro právní posouzení věci (srov. výše uvedený rozsudek 2 Azs 259/2019, bod 22).“* K tomu srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2022, č. j. 8 Azs 230/2020-48, či ze dne 12. 3. 2020, č. j. 2 Azs 259/2019-28.
50. Soud se s utajovanou částí správního spisu podrobně seznámil a po posouzení obsahu utajovaných informací dospěl k závěru, že představují dostatečnou oporu pro závěr žalovaného o existenci důvodného nebezpečí, že by žalobce mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu. Z obsahu utajované informace vedených žalovaným pod sp. zn. D138/2025-OAM je seznatelné, proč žalovaný k výše uvedenému závěru došel, tyto podklady soud považuje z hlediska daného závěru za dostačující. Soud ve shodě s žalovaným shledal, že utajované informace obsahují popis konkrétních skutkových zjištění učiněných příslušnou službou, popisují konkrétní jednání žalobce, a to do detailu, jsou zasazeny do časového rámce, čímž působí věrohodně a přesvědčivě, jsou prosty názorů a domněnek, naopak je jejich obsahem reprodukce konkrétních skutkových zjištění, tento obsah vystihuje nenáhodný a dlouhodobý charakter aktivit žalobce. Ve shodě s žalovaným má soud za to, že tyto aktivity směřují proti bezpečnostním zájmům ČR, přičemž dané podklady poskytují dostatečnou oporu pro závěr, že existuje důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl ohrozit bezpečnost státu z důvodu jeho dlouhodobé spolupráce s aktivní spolupracovníci ruských zpravodajských služeb v ČR. S ohledem na to a na celkový kontext popsáný v těchto informacích soud považuje dané informace za dostatečně věrohodné a přesvědčivé pro přijetí závěru o žalobci jako nositeli bezpečnostního rizika pro ČR.
51. Žalobce v žalobě zdůrazňoval skutečnost, že s manželkou od počátku roku 2023 nežije, ta v létě 2025 opustila území ČR, je tedy vyloučeno, aby žalobce mohl být v současnosti informován o jejích aktivitách, natož aby s ní jakkoli „spolupracoval“. Pokud Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

bezpečnostní složky tuto zásadní změnu v osobním životě žalobce nezaznamenaly nebo ji zamlčely, nelze takovou informaci považovat za věrohodný a přesvědčivý podklad pro rozhodnutí.

52. Soud předně konstatuje, že žalobce toto tvrzení v řízení před správním orgánem neuvedl (a neprokázal), ač mu v tom zjevně nic nebránilo, žalovaný se tak s touto argumentací vypořádat nemohl, úloha soudu je toliko přezkumná.
53. Je nutno v této souvislosti též zdůraznit, že sám žalovaný v napadeném rozhodnutí vychází ze zjištění, že manželka žalobce již nuceně vycestovala z ČR, manželé tedy již skutečně nesdílejí společnou domácnost. Žalovaný nicméně v napadeném rozhodnutí vysvětlil, že utajovaná informace popisuje i další kontakty žalobce představující bezpečnostní riziko pro ČR, žalovaný zdůraznil, že je popisován způsob prosazování zájmů ve prospěch cizí moci a popis určitých aktivit v oblasti pracovního i soukromého života. Podle žalovaného se jedná o dlouhodobé až soustavné působení žadatele s možným přesahem do budoucna (i přes skutečnost, že manželka žalobce již vycestovala).
54. Soud tuto námitku nevěrohodnosti a nedostatečnosti utajované informace ve vztahu k aktivitám žalobce a jeho manželky neshledal důvodnou, nemůže však popsat z jakých konkrétních důvodů, vyjma již řečeného. Soud konstatuje, že napadené rozhodnutí lze potvrdit i za situace, že žalobce již od roku 2023 s manželkou nežije (tuto skutečnost potvrdily v řízení před soudem i obě děti žalobce).
55. Pokud aktivity žalobce nebyly trestněprávně postiženy, nevylučuje to závěr žalovaného ani pravdivost utajované informace.
56. Soud nepřisvědčil ani námitce, že měla být při hodnocení hrozby hodnocena společenská činnost žalobce v ČR. Předně žalobce žádné takové tvrzení v řízení před žalovaným nevznesl, žalovaný tedy tuto otázku nemohl posoudit. Lze dodat, že pokud žalobce zorganizoval tři koncerty dětských sborů z ČR a Ruské federace v letech 2017 až 2019, kterým udělil záštitu prezident Miloš Zeman, rozhodně to nevyvrací závěry žalovaného o hrozbě žalobce pro ČR. Tato potvrzení o záštitě soud provedl k důkazu při jednání.
57. K nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce bylo v žalobě namítáno, že žalobce pobývá v ČR legálně již 25 let, na základě azylu uděleného za účelem sjednocení rodiny v roce 2000, má zde veškeré své sociální vazby, žijí zde jeho děti a celá jeho rodina. Je ve velmi vážném zdravotním stavu, neboť v říjnu 2019 prodělal mozkovou mrtvici s následným postižením motoriky a rovnováhy. Vzhledem k jeho věku 63 let a následkům onemocnění je jeho závislost na zázemí a péči rodiny v ČR naprosto zásadní. Žalobce během celého svého pobytu řádně hradil veškeré odvody a daně, nemá žádné dluhy a nikdy se nedopustil žádné nezákonné činnosti. Nucené vycestování do země původu, kde mu navíc jako azylantovi objektivně hrozí perzekuce, by za těchto okolností představovalo zásah do jeho lidských práv.
58. Soud je opět nucen konstatovat, že žalobce ve správním řízení žádné tvrzení k nepřiměřenosti zásahu neuvedl, žalovaný tak mohl hodnotit pouze skutečnosti jemu známé (délku pobytu a pobyt rodiny žalobce v ČR, podnikání žalobce). Žalovaný vycházel zejména z dostupných informací z informačních systémů. Soud doplnil dokazování žalobcem navrženými důkazy a konstatuje, že závěry žalovaného lze potvrdit i po zohlednění tvrzení žalobce uplatněných až v žalobě.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

59. Samotná skutečnost, že žalobce na území ČR má již dospělé děti s občanstvím ČR, nenasvědčuje bez dalšího nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, případě žalobce jde o běžné dobré vztahy fungující rodiny. Ohledně tvrzeného nepříznivého zdravotního stavu soud konstatuje, že žalobce předložil soudu lékařskou zprávu ze dne 25. 10. 2019 potvrzující prodělání mozkové mrtvice, tato zpráva však nic nevypovídá o jeho aktuálním zdravotním stavu. Podle zprávy byl schopen chůze, byl propuštěn do domácího léčení, byl mu doporučen klidový režim 2 až 4 týdny a další sledování neurologem. V jednací síni žalobce chodil bez viditelných obtíží, byl schopen téměř hodinu ve stoje přednášet své vyjádření, soud žádné obtíže s motorikou či rovnováhou nepozoroval, žádné z dětí závislost žalobce na jejich péči nepopisovalo. Soud dále neshledal, že by samotný věk žalobce měl způsobit nepřiměřenost zásahu. Soud si je vědom velmi dlouhého legálního pobytu žalobce na území ČR, kdy je zcela pochopitelné, že za tuto dobu si žalobce vytvořil na území ČR určité vazby, avšak délka pobytu na území je pouze jedním z hledisek podle § 174a zákona o pobytu cizinců, nemůže jít o hledisko jediné, převažující a hodnocené izolovaně. V návratu žalobci zjevně nebude bránit jazyková bariéra, když na jednání soudu si vyžádal přítomnost tlumočníka z ruského jazyka.
60. Pokud jde o tvrzení žalobce, že je azylantem a že mu hrozí v zemi původu perzekuce, soud konstatuje, že žalobce má udělenou mezinárodní ochranu nikoliv pro své aktivity, ale byl mu udělený azyl toliko z důvodu sloučení rodiny. Řízení o odnětí mezinárodní ochrany dosud není ukončeno, tam budou hodnoceny případné obavy žalobce v souvislosti s návratem do země původu. Žalobce žil ve vlasti téměř 40 let, z Běloruska vycestoval, neboť chtěl žít s manželkou a s dětmi (což plyne z rozhodnutí o udělení azylu ze dne 14. 2. 2001), sám žádnému nebezpečí ze strany režimu prezidenta Lukašenka vystaven nebyl.
61. V projednávaném případě ochrana společnosti výrazně převažuje nad soukromými zájmy žalobce, které sice z hlediska rodinných poměrů nejsou bezvýznamné, avšak ve svém souhrnu není zásah do soukromého a rodinného života žalobce nepřiměřený ve srovnání s dotčeným veřejným zájmem. Soud potvrzuje i úvahy žalovaného ohledně posouzení přiměřenosti zásahu i pro případ, že by žalobci byla mezinárodní ochrana skutečně odejmuta a byl nucen vycestovat, i v takovém případě jde o zásah přiměřený.
62. S ohledem na všechny shora uvedené důvody soud žalobu dle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou (výrok I.).
63. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.
64. Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšnému žalobci, pokud bránila své právo, které jí vyplývalo z rozhodnutí nebo jiného úkonu napadeného žalobou. V ostatních případech má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Podmínky pro přiznání nákladů osobám zúčastněným na řízení v projednávané věci nenastaly (výrok III.).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. března 2026

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.